TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Ngày 25/3/1975: Giải phóng thành phố Huế

11:14 25/03/2025

Ngày 25/3/1975, ta giải phóng thành phố Huế; Hội nghị Bộ Chính trị họp và hạ quyết tâm giải phóng Sài Gòn và toàn miền nam trước mùa mưa (5/1975). Hội đồng chi viện miền nam được thành lập.

Quân Giải phóng tiến vào cửa Ngọ Môn, phía trước thành nội Huế. (Ảnh: Ngọc Đản/TTXVN)

Sáng 25/3/1975, Trung đoàn 101 (Sư đoàn 325), Trung đoàn 3 (Sư đoàn 324) từ phía nam, các đơn vị của Quân khu Trị-Thiên từ phía bắc cùng tiến vào trung tâm thành phố Huế.

Ở cánh tây mặt trận Huế, trên đường truy kích địch, Trung đoàn 4 bộ binh Quân khu 5, tiến xuống ngã ba Sình. Hướng nam Huế, Trung đoàn 3 (Sư đoàn 324) phối hợp với xe tăng chiếm Mang Cá. Vòng vây của các cánh quân phía nam tỉnh Thừa Thiên-Huế đã hình thành 2 hướng kẹp chặt quân địch ở Huế và cửa biển Thuận An.

Trưa ngày 25/3/1975, tất cả các cánh quân của Quân đoàn 2 và Quân khu Trị-Thiên từ các hướng đã tiến về Huế, vây bốn phía và thần tốc tiến vào trung tâm thành phố. Từ hai hướng nam và bắc Huế, bộ phận đi đầu của Tiểu đoàn 8 được

tự vệ dẫn đường, đồng thời với mũi tiến công của Trung đoàn 101 Sư đoàn 325, được nhân dân cùng các lực lượng cơ sở dùng xe lam, xe gắn máy chở, tiến thẳng vào nội thành.

Ngày 25/3/1975, thành phố Huế được giải phóng.

Đêm cùng ngày, tại vùng ven thành phố, Thành ủy Huế họp quyết định phát động quần chúng nổi dậy phối hợp với lực lượng vũ trang chiến đấu giải phóng toàn tỉnh. Cũng trong ngày 25/3, các huyện Phú Vang, Quảng Điền, Phú Lộc, Hương Thủy đều được giải phóng.

Tại Quảng Nam, ngày 25/3/1975, Trung đoàn 38 Sư đoàn 2 được xe tăng chi viện tiến đánh căn cứ Tuần Dưỡng, quân địch vội vã đầu hàng. Cùng lúc, các tiểu đoàn 70, 72 truy bắt tàn quân địch ở vùng đông và thị xã Tam Kỳ. Đại đội V20, V14 của huyện Tam Kỳ phối hợp chặt chẽ với bộ đội chủ lực truy kích địch ở sân bay Chu Lai, cảng Kỳ Hà, thu và bảo vệ chiến lợi phẩm.

Tại Quế Sơn, ngày 25/3/1975, quân địch ở trung tâm huyện lỵ bắt đầu hoảng loạn, nhiều đơn vị địa phương quân, nghĩa quân tự động tan rã. Ngụy quyền phần lớn bỏ nhiệm sở tìm đường thoát thân. Trung đoàn 51 Sư đoàn 3 Việt Nam cộng hòa ở Động Mộng, đá Hàm, Cấm Dơi bắt đầu rút chạy nhưng vẫn cho công binh gài mìn chống tăng dày đặc dọc Đường 105 đề phòng ta truy kích.

7 giờ sáng ngày 25/3/1975, quân và dân huyện Đức Phổ, Mộ Đức bao vây bức hàng 2 tiểu đoàn bảo an và bộ phận hậu cần Trung đoàn 4 Việt Nam cộng hòa, giải phóng quận lỵ Mộ Đức và quận lỵ Đức Phổ.

Cùng lúc đó, Tiểu đoàn 81, Đại đội 95 cùng nhân dân Bình Sơn làm chủ quận lỵ và thị trấn Châu Ô. Ta tiêu diệt và làm tan rã Sư đoàn 2 bộ binh Việt Nam cộng hòa, Liên đoàn 11 biệt động quân và các đơn vị pháo binh, thiết giáp, giải phóng hoàn toàn tỉnh Quảng Ngãi.

Trong khi đó, tại Bình Định, 5 giờ sáng 25/3/1975, Trung đoàn 2 và Trung đoàn 141 tiến vào chiếm lĩnh trận địa tiến công chờ lệnh nổ súng đánh Lai Nghi - một căn cứ kiên cố của tuyến phòng thủ trên đường 19 do Sư đoàn 22 Việt Nam Cộng hòa đóng giữ. Địch phát hiện và đưa lực lượng ra phản kích. Cuộc chiến đấu ở đây diễn ra ác liệt.

- Ở Quân khu 8, ngày 25/3/1975, Sư đoàn 8 tiến công diệt đồn kênh 1 xã Thạnh Mỹ, Ngã Sáu; Tiểu đoàn 283 đặc công Quân khu diệt 2 đồn ở đông bắc Ngã Sáu, đồn ngã ba Hậu Mỹ, mở một vùng giải phóng rộng lớn, liên hoàn giữa các huyện Cái Bè (Mỹ Tho), Mỹ An, Kiến Văn (Sa Đéc) và vùng 4 (Kiến Tường). Bộ đội địa phương huyện Cái Bè phối hợp với chủ lực khu hỗ trợ cho du kích diệt và bức rút

4 đồn trên lộ 20 và 4 đồn khác ở nam, bắc lộ 4. Trên lộ 12, trung đoàn 3 sư đoàn 8 lần lượt diệt các đồn Ba Thửa xã Tân Ninh, 2 đồn ở kênh Kháng Chiến và ngã tư Lò Rèn xã Mỹ Hạnh Trung, cùng với công binh đánh phá cắt lộ ở nhiều đoạn.

Ngày 25/3, Bộ Chính trị khẳng định "thời cơ chiến lược lớn đã tới. Chưa bao giờ thuận lợi bằng lúc này, kể từ 20 năm qua. Cách mạng miền nam đã có những bước nhảy vọt nhưng đây là bước nhảy vọt lớn có ý nghĩa quyết định" và quyết nghị: Nắm vững thời cơ chiến lược, tranh thủ thời gian cao độ, tập trung nỗ lực của cả nước, tập trung nhanh nhất lực lượng, binh khí, kỹ thuật và vật chất vào phương hướng chủ yếu, hành động nhanh chóng, táo bạo, bất ngờ đánh cho địch không kịp trở tay, giải phóng Sài Gòn trước mùa mưa" .

Bộ Chính trị và Quân ủy Trung ương cũng đã thông qua kế hoạch giải phóng Đà Nẵng và quyết định thành lập Bộ Tư lệnh Mặt trận Đà Nẵng. Đồng chí Lê Trọng Tấn, Phó Tổng tham mưu trưởng, được cử làm Tư lệnh và đồng chí Chu Huy Mân, Tư lệnh Quân khu 5, được cử làm Chính ủy, Bí thư Đảng ủy. Bộ Chính trị cũng quyết định thành lập Quân đoàn 3 gồm các đơn vị vừa tác chiến ở Tây Nguyên; Tư lệnh là đồng chí Vũ Lăng, Chính ủy là đồng chí Đặng Vũ Hiệp.

Cùng ngày, Bộ Chính trị ra Nghị quyết số 241-NQ/TW thành lập Hội đồng chi viện miền nam do đồng chí Phạm Văn Đồng, Ủy viên Bộ Chính trị, Thủ tướng Chính phủ, làm Chủ tịch. Hội đồng có nhiệm vụ:

1 - Động viên và vận chuyển sức người, sức của của hậu phương lớn miền bắc chi viện cho chiến trường;

2 - Giải quyết các vấn đề về tiếp quản các vùng mới giải phóng ở miền nam;

3 - Chỉ đạo và phối hợp các ngành, các địa phương thực hiện kế hoạch chi viện miền nam.

Ngày 25/3/1975, Quân ủy Trung ương và Bộ Tổng tư lệnh nhận định chỉ thị cho Quân khu 5 và Quân đoàn 2 phải: “Hành động táo bạo, bất ngờ làm cho địch không kịp trở tay, tập trung lực lượng tiêu diệt sinh lực lớn của địch ở Đà Nẵng… giành thắng lợi quyết định trong trận quyết chiến này, tạo điều kiện cho trận quyết chiến chiến lược sau”.

Trong cùng ngày, Bộ Tổng tham mưu quyết định điều động một bộ phận lớn Quân đoàn 1 vào tham gia chiến dịch giải phóng Sài Gòn. Sư đoàn 308 làm nhiệm vụ dự bị chiến lược của Bộ và bảo vệ miền bắc.

Đêm 25/3/1975, Bộ Tư lệnh quân khu 5 hạ quyết tâm giải phóng Đà Nẵng theo phương án đánh nhanh, giải quyết nhanh. Trong lúc đó, ở Tam Kỳ, Quảng Ngãi, các chiến sĩ Sư đoàn 2, Lữ đoàn 52, các Trung đoàn pháo binh 572, cao xạ 573, tăng thiết giáp 574 thần tốc tiến về Đà Nẵng. Tỉnh ủy Quảng Đà, do đồng chí Trần Thuận làm Bí thư, động viên nhân dân toàn tỉnh vùng lên phối hợp với bộ đội chủ lực giải phóng quê hương.

18 giờ ngày 25/3/1975, Quân ủy Trung ương gửi điện cho Quân ủy Miền, đồng chí Trần Văn Trà và đồng chí Phạm Hùng, Bí thư Trung ương Cục, nhấn mạnh: Thời cơ lớn về chiến lược đã đến. Cần tranh thủ thời gian cao độ, tập trung lực lượng vào hướng trọng điểm, hành động táo bạo, bất ngờ, hoàn thành càng sớm càng tốt quyết tâm chiến lược lớn mà Bộ Chính trị đã đề ra... Cần làm cho các cấp thông suốt hơn, tập trung lực lượng vào các mục tiêu chủ yếu.

Theo Báo Nhân Dân